

ΥΠΑΤΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βρυξέλλες, 15.5.2019
JOIN(2019) 9 final

**ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

ΕΕ και Κεντρική Ασία: Νέες ευκαιρίες για μια ισχυρότερη εταιρική σχέση

Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ΕΕ και Κεντρική Ασία: Νέες ευκαιρίες για μια ισχυρότερη εταιρική σχέση

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και οι πέντε χώρες της Κεντρικής Ασίας (Καζαχστάν, Δημοκρατία της Κιργιζίας, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν και Ουζμπεκιστάν) διατηρούν μακρόχρονη σχέση συνεργασίας, η οποία εδράζεται σε ισχυρά αμοιβαία συμφέροντα.

Η στρατηγική της ΕΕ για την Κεντρική Ασία του 2007¹ συνέβαλε στην επίτευξη ενός άνευ προηγουμένου επιπέδου συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Κεντρικής Ασίας. Η **στρατηγική γεωγραφική θέση της Κεντρικής Ασίας στο σταυροδρόμι Ευρώπης και Ασίας, το μερίδιό της στις εισαγωγές ενέργειας της ΕΕ και το δυναμικό της αγοράς της που αριθμεί εβδομήντα εκατομμύρια κατοίκους**, σε συνδυασμό με το **συμφέρον της ΕΕ για τη διασφάλιση της περιφερειακής ασφάλειας** καθιστούν την Κεντρική Ασία ολοένα και σημαντικότερο εταίρο για την ΕΕ.

Ορισμένες από τις τρέχουσες εξελίξεις στην Κεντρική Ασία ανοίγουν νέες προοπτικές για περαιτέρω προώθηση της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Κεντρικής Ασίας. Στο πλαίσιο των μεταρρυθμιστικών διεργασιών που συντελούνται στην περιοχή, πληθαίνουν οι φωνές για πολιτική αναγνώριση και στήριξη του εκσυγχρονισμού από την ΕΕ. Η νέα δυναμική στον τομέα της περιφερειακής συνεργασίας, όπως αποτυπώθηκε στην πρώτη άτυπη σύνοδο κορυφής των ηγετών της Κεντρικής Ασίας τον Μάρτιο του 2018 στην Ασάνα, ανέδειξε τη σημασία της πείρας που διαθέτει η ΕΕ στην ανάπτυξη συνεργατικών λύσεων για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων. Οι νέες προσπάθειες για την προώθηση της ευρωασιατικής συνδεσιμότητας παρουσιάζουν αυξημένο ενδιαφέρον στο πλαίσιο της προσέγγισης της ΕΕ όσον αφορά τη βιώσιμη συνδεσιμότητα. Η στενότερη συνεργασία μεταξύ της Κεντρικής Ασίας και του Αφγανιστάν θέτει νέες παραμέτρους όσον αφορά τις προσπάθειες που καταβάλλει η ίδια η ΕΕ με στόχο την προώθηση της ειρήνης στη χώρα. Παράλληλα, οι νέες φιλοδοξίες που διατυπώνονται από ορισμένα κράτη της Κεντρικής Ασίας για ανάληψη πιο ενεργού ρόλου στο παγκόσμιο και περιφερειακό γίγνεσθαι αυξάνουν τις δυνατότητες συνεργασίας με την ΕΕ για την επίτευξη κοινών στόχων.

Στο πλαίσιο αυτό, η δράση της ΕΕ στον τομέα της συνεργασίας στην περιοχή μπορεί να αξιοποιήσει σημαντικά πλεονεκτήματα. Οι χώρες της Κεντρικής Ασίας μπορούν να εμπιστευτούν την ΕΕ ως σημαντικό χορηγό βοήθειας και αξιόπιστο εταίρο στο πλαίσιο της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας και της διαδικασίας οικονομικής μετάβασής τους, ως κατ' εξοχήν υποστηρικτή της ενσωμάτωσής τους στο παγκόσμιο εμπορικό σύστημα, ως πηγή ποιοτικών επενδύσεων και τεχνολογιών αιχμής, αλλά και ως φυσικό υποστηρικτή των προσπαθειών τους για περιφερειακή συνεργασία.

Στόχος της παρούσας κοινής ανακοίνωσης είναι η οικοδόμηση μιας ισχυρότερης, σύγχρονης και μη αποκλειστικής εταιρικής σχέσης με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας, προκειμένου η περιοχή να εξελιχθεί σε βιώσιμο, πιο ανθεκτικό, ευημερούντα και στενά διασυνδεδεμένο οικονομικό και πολιτικό χώρο. Στο πλαίσιο αυτό, θα αξιοποιήσει τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τη δράση της ΕΕ στον τομέα της συνεργασίας στην περιοχή, θα λάβει υπόψη άλλες σχετικές στρατηγικές, μεταξύ άλλων τη συνολική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική

¹ ΕΕ και Κεντρική Ασία: Στρατηγική για μια νέα εταιρική σχέση, 10113/07 της 31ης Μαΐου 2007.

ασφαλείας², τη νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη³, τη στρατηγική της ΕΕ για τη σύνδεση Ευρώπης και Ασίας⁴ και τη στρατηγική της ΕΕ για το Αφγανιστάν⁵, και θα έχει ως κατευθυντήριο άξονα την Ατζέντα του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη⁶.

Η στρατηγική της ΕΕ θα επικεντρωθεί σε τρεις αλληλένδετες και αλληλοενισχυόμενες προτεραιότητες:

➤ **Συνεργασία για την ανθεκτικότητα**

Η ΕΕ θα συνεργαστεί με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας με στόχο, αφενός, την πρόβλεψη και την αντιμετώπιση των προκλήσεων που επηρεάζουν τους κοινωνικοοικονομικούς στόχους και την ασφάλειά τους και, αφετέρου, την ενίσχυση της ικανότητάς τους να ενστερνίζονται τις μεταρρυθμίσεις και τον εκσυγχρονισμό. Θα προωθήσει τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου, θα εντείνει τη συνεργασία για την υλοποίηση των δεσμεύσεων της συμφωνίας των Παρισίων για το κλίμα και την αντιμετώπιση των διαπεριφερειακών περιβαλλοντικών προκλήσεων ώστε να μετατραπούν σε ευκαιρίες και θα αναβαθμίσει τη συνεργασία στον τομέα της μετανάστευσης.

➤ **Συνεργασία για την ευημερία**

Η ΕΕ θα συνεργαστεί με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας με στόχο την απελευθέρωση του σημαντικού δυναμικού ανάπτυξής τους, μέσω της στήριξης της ανάπτυξης ενός ανταγωνιστικού ιδιωτικού τομέα και της προώθησης ενός εύρωστου και ανοικτού επενδυτικού περιβάλλοντος. Θα επιδιώξει τη συνεργασία στον τομέα της ανάπτυξης δεξιοτήτων, της έρευνας και της καινοτομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους. Θα εργαστεί για την άρση των διαρθρωτικών περιορισμών στις ενδοπεριφερειακές συναλλαγές και επενδύσεις, θα στηρίζει την προσχώρηση των υπόλοιπων κρατών της Κεντρικής Ασίας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) και θα προωθήσει τη βιώσιμη συνδεσιμότητα.

➤ **Βελτίωση της συνεργασίας**

Η ΕΕ θα συνεργαστεί με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας με στόχο την ενίσχυση της αρχιτεκτονικής της εταιρικής σχέσης, την εντατικοποίηση του πολιτικού διαλόγου και τη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών. Παράλληλα, θα διατηρήσει τον ενεργό της ρόλο ως κορυφαίος αναπτυξιακός εταίρος για την περιοχή. Θα ενισχύσει τη δημόσια διπλωματία με στόχο την ανάδειξη των οφελών της εταιρικής σχέσης για την περιοχή και τους πολίτες της.

Με σεβασμό προς τις προσδοκίες και τα συμφέροντα κάθε εταίρου της στην Κεντρική Ασία και υποστηρίζοντας, παράλληλα, την ανάγκη διαφοροποίησης μεταξύ των επιμέρους ειδικών καταστάσεων σε κάθε χώρα, η ΕΕ θα επιδιώξει να εμβαθύνει τη συνεργασία της με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας που επιθυμούν και είναι σε θέση να διευρύνουν τις σχέσεις τους. Η ΕΕ θα επιδιώξει να συνεργαστεί με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, όπου η εν λόγω ευρύτερη συμμετοχή θα

² Κοινό όραμα, κοινές δράσεις: Μία ισχυρότερη Ευρώπη. Μια συνολική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας, Ιούνιος 2016.

³ Η νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη, «Ο κόσμος μας, η αξιοπρέπειά μας, το μέλλον μας», ΕΕ C 210 της 30.6.2017, σ. 1 της 30ής Ιουνίου 2017.

⁴ Σύνδεση Ευρώπης και Ασίας - Δομικά στοιχεία για μία στρατηγική της ΕΕ - Συμπεράσματα του Συμβουλίου, 13097/18 της 15ης Οκτωβρίου 2018.

⁵ Αφγανιστάν - Συμπεράσματα του Συμβουλίου, 13098/17 της 16ης Οκτωβρίου 2017.

⁶ Να αλλάξουμε τον κόσμο μας: η Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, ψήφισμα που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 25 Σεπτεμβρίου 2015.

συμβάλει στην επίτευξη των γενικών στόχων της ΕΕ και της παρούσας στρατηγικής. Οι διμερείς ενισχυμένες συμφωνίες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας (ΕΣΕΣΣ) νέας γενιάς, τις οποίες έχει ήδη συνάψει η ΕΕ και μπορεί να συνάψει με επιμέρους χώρες της Κεντρικής Ασίας⁷, θα εξακολουθήσουν να αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο της δράσης της ΕΕ στον τομέα της συνεργασίας. Η παρούσα κοινή ανακοίνωση, αφενός, αποσκοπεί στην κινητοποίηση της ευρείας δέσμης πολιτικών και μέσων της ΕΕ, που θα χρησιμοποιηθούν προκειμένου η εταιρική σχέση ΕΕ-Κεντρικής Ασίας να προχωρήσει στο επόμενο επίπεδο, και, αφετέρου, θα παρέχει το πλαίσιο για την καθοδήγηση του προγραμματισμού της αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας της ΕΕ.

Οριζόντια προτεραιότητα: Επενδύσεις στην περιφερειακή συνεργασία εντός της Κεντρικής Ασίας

Η ανάπτυξη της Κεντρικής Ασίας στη βάση της συνεργασίας και της συνδεσιμότητας βάσει κανόνων, αντί του ανταγωνισμού και των αντιπαραθέσεων, είναι προς το γενικό συμφέρον της ΕΕ. Η ΕΕ είναι αποφασισμένη να επενδύσει στις νέες ευκαιρίες και τις αυξανόμενες δυνατότητες συνεργασίας τόσο με ολόκληρη την περιοχή όσο και στο εσωτερικό αυτής.

Η περιφερειακή συνεργασία θα πρέπει να παρέχει στα κράτη της Κεντρικής Ασίας τη δυνατότητα να διαχειριστούν καλύτερα την αλληλεξάρτησή τους, να αντιμετωπίσουν τις αδυναμίες και τις κοινές τους ανησυχίες, να αξιοποιήσουν το δυναμικό οικονομικής ανάπτυξής τους, να αυξήσουν την επιρροή τους στις διεθνείς εξελίξεις και να διατηρήσουν την ανεξαρτησία και την ταυτότητά τους. Μολονότι εναπόκειται στα ίδια τα κράτη της Κεντρικής Ασίας να αναζητήσουν τρόπους για την προώθηση μορφών εθελοντικής περιφερειακής συνεργασίας με τον δικό τους ρυθμό, η ΕΕ θα υποστηρίξει αυτές τις διεργασίες, αξιοποιώντας την πείρα που έχει αποκομίσει η ίδια όσον αφορά τα οφέλη που μπορούν να αποφέρουν οι μηχανισμοί ολοκλήρωσης και η μεγαλύτερη συνδεσιμότητα.

Ο διάλογος μεταξύ ΕΕ και Κεντρικής Ασίας και τα περιφερειακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ θα συμβάλουν στην προώθηση συνεργατικών λύσεων σε περιφερειακό επίπεδο, σε τομείς όπως το περιβάλλον, τα ύδατα, η κλιματική αλλαγή και η βιώσιμη ενέργεια, η εκπαίδευση, το κράτος δικαίου, η βιώσιμη συνδεσιμότητα, η πολιτική για τα ναρκωτικά, η ασφάλεια και η πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, η διαχείριση των συνόρων και η διευκόλυνση των ενδοπεριφερειακών συναλλαγών.

Όποτε κρίνεται χρήσιμο για την ΕΕ και την Κεντρική Ασία, και ανάλογα με τα εκάστοτε ζητήματα, ο διάλογος και τα προγράμματα συνεργασίας με τα κράτη της Κεντρικής Ασίας θα μπορούσαν να επεκταθούν στα **γειτονικά κράτη**, όπως στις χώρες της **ανατολικής εταιρικής σχέσης**, το Αφγανιστάν και άλλα. Οι σχέσεις μεταξύ της Κεντρικής Ασίας και του Αφγανιστάν καθίστανται ολοένα και πιο αλληλένδετες, δεδομένου του κοινού τους συμφέροντος όσον αφορά την ασφάλεια και τη σταθερότητα, τη διαχείριση των υδάτων και την ανάπτυξη αποτελεσματικών σχέσεων συνδεσιμότητας. Ως εκ τούτου, η ένταξη του Αφγανιστάν, κατά περίπτωση, σε σχετικούς διαλόγους και περιφερειακά προγράμματα ΕΕ-Κεντρικής Ασίας και η στήριξη περισσότερων έργων τριμερούς συνεργασίας με εταίρους από το Αφγανιστάν και την Κεντρική Ασία θα εξακολουθήσουν να αποτελούν προτεραιότητα.

⁷ Η ΕΕ έχει υπογράψει ΕΣΕΣΣ με το Καζαχστάν. Η Κιργιζία και το Ουζμπεκιστάν βρίσκονται επί του παρόντος σε στάδιο διαπραγματεύσεων για τη σύναψη ΕΣΕΣΣ. Το Τατζικιστάν έχει εκφράσει το ενδιαφέρον του για την έναρξη διαπραγματεύσεων για την υπογραφή ΕΣΕΣΣ. Οι ΕΣΕΣΣ δημιουργούν ένα πλαίσιο το οποίο δεν αποκλείει τη συμμετοχή σε άλλες υφιστάμενες πρωτοβουλίες συνεργασίας, όπως οι συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών και η Ευρασιατική Οικονομική Ένωση, μέλη της οποίας είναι το Καζαχστάν και η Κιργιζία.

1. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Κεντρικής Ασίας, των κρατών και των κοινωνιών της είναι προς το στρατηγικό συμφέρον της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται η ενίσχυση της ικανότητάς τους να προβλέπουν και να ανθίστανται στις εξωγενείς και ενδογενείς πιέσεις, να ενστερνίζονται τις μεταρρυθμίσεις και να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις που συνεπάγονται η παγκοσμιοποίηση, η ταχεία αύξηση του πληθυσμού, η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, οι πιέσεις στους υδάτινους και ενεργειακούς πόρους, η μετανάστευση του εργατικού δυναμικού και οι νέες απειλές για την ασφάλεια. Δεδομένων των σημαντικών διαφορών μεταξύ των χωρών της Κεντρικής Ασίας όσον αφορά τα στάδια και τα μοντέλα κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξής τους, η ΕΕ θα επικεντρωθεί στις πιο σοβαρές ευπάθειες, αξιοποιώντας τα υπάρχοντα δυνατά σημεία και εστιάζοντας τις προσπάθειές της σε τομείς στους οποίους μπορεί να συμβάλει καθοριστικά. Βασική προτεραιότητα για την ΕΕ θα εξακολουθήσουν να αποτελούν η προώθηση σχετικών ευκαιριών για τους ολοένα και περισσότερο διασυνδεδεμένους και φιλόδοξους νέους της Κεντρικής Ασίας και η χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών.

1.1. Προώθηση της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου

Η εδραίωση των δημοκρατικών θεσμών, η ενίσχυση του ρόλου των πολιτών και η ανάπτυξη δομών πολιτικής και οικονομικής διακυβέρνησης χωρίς αποκλεισμούς, η προώθηση του κράτους δικαίου, η ενίσχυση της λογοδοσίας των δημόσιων οργανισμών και η διασφάλιση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης της Κεντρικής Ασίας. Ως εκ τούτου, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα εξακολουθήσει να αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο των διμερών σχέσεων της ΕΕ με τις χώρες της περιοχής.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να προωθεί τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, με έμφαση στην ελευθερία της έκφρασης (συμπεριλαμβανομένης της πολυφωνίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης), την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, τα δικαιώματα των γυναικών, τα δικαιώματα των παιδιών, τα δικαιώματα των μειονοτήτων και την καταπολέμηση των διακρίσεων, καθώς και την πρόληψη και την εξάλειψη των βασανιστηρίων. Η ΕΕ θα επιδιώξει επίσης την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων, παραδείγματος χάριν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Good Human Rights Stories» (Θετικές ιστορίες για τα ανθρώπινα δικαιώματα).

Η ΕΕ θα ενθαρρύνει την περαιτέρω συνεργασία των κρατών της Κεντρικής Ασίας με τα όργανα παρακολούθησης των συνθηκών, τους οργανισμούς και τις ειδικές διαδικασίες των Ηνωμένων Εθνών. Θα προωθήσει τη συνεργασία στο πλαίσιο πολυμερών φόρουμ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών και η Τρίτη Επιτροπή της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Θα επιδιώξει τη συνεργασία με στόχο την επικύρωση και την εφαρμογή των βασικών διεθνών συμβάσεων και ψηφισμάτων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τους βασικούς κανόνες εργασίας, αξιοποιώντας προς τον σκοπό αυτόν το ειδικό καθεστώς κινήτρων για την αειφόρο ανάπτυξη και τη χρηστή διακυβέρνηση (ΣΓΠ+) για τις επιλέξιμες χώρες της περιοχής. Η πείρα που έχουν αποκομίσει τα κράτη μέλη της ΕΕ όσον αφορά τις νομικές προσαρμογές που απαιτούνται για την προσχώρηση στο Καταστατικό της Ρώμης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου θα μπορούσε να αποδειχθεί επωφελής για τις χώρες της Κεντρικής Ασίας.

Η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη δημόσια διαδικασία λήψης αποφάσεων μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των διαδικασιών εκσυγχρονισμού που βρίσκονται σε εξέλιξη στην Κεντρική Ασία. Η ΕΕ θα προωθήσει τη διαμόρφωση ευνοϊκού νομικού και πολιτικού περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών, το οποίο θα παρέχει τη δυνατότητα στους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τους δημοσιογράφους και

ανεξάρτητους συνδικαλιστές και τις οργανώσεις εργοδοτών να δραστηριοποιούνται ελεύθερα και με ασφάλεια. Παράλληλα, θα ενθαρρύνει τον διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών και των διοικήσεων σε όλα τα επίπεδα.

Η ΕΕ θα εντείνει τις προσπάθειές της για την προώθηση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και της χρηστής διακυβέρνησης, στοιχεία που είναι απαραίτητα για την ενίσχυση της ικανότητας ανταπόκρισης και της λογοδοσίας των δημόσιων οργανισμών έναντι των πολιτών τους, καθώς και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να επιδιώκει ενεργά την προώθηση δίκαιων και διαφανών εκλογικών διαδικασιών. Θα ενισχύσει τη νομική και δικαστική συνεργασία, μεταξύ άλλων με το Συμβούλιο της Ευρώπης, με στόχο την προώθηση της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης. Δεδομένου ότι η διαφθορά εξακολουθεί να αποτελεί παράγοντα γενικευμένης ανησυχίας στην περιοχή, η ΕΕ θα διαθέσει εμπειρογνομosύνη στις χώρες που επιθυμούν να δρομολογήσουν τις αναγκαίες αλλαγές στη νομοθεσία και τα διοικητικά τους συστήματα και να ενισχύσουν τα ανεξάρτητα εποπτικά τους όργανα.

Λαμβανομένων υπόψη των θετικών δευτερογενών αποτελεσμάτων της συνεισφοράς της σε πολυάριθμους τομείς, από την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης έως την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, η ΕΕ θα προωθήσει —μεταξύ άλλων μέσω της ενσωμάτωσης του *θεματολογίου του ΟΗΕ για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια* στις σχετικές πτυχές της συνεργασίας της ΕΕ— **την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών**, οι δυνατότητες συμμετοχής των οποίων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητες στην περιοχή. Στο πλαίσιο αυτό, σημαντικό ρόλο θα μπορούσε να διαδραματίσει η πρωτοβουλία Spotlight⁸.

Η προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας και του σεβασμού των διεθνών κανόνων εργασίας θα εξακολουθήσει να αποτελεί προτεραιότητα. Η ΕΕ θα συμβάλει στην εδραίωση της προόδου που έχει επιτευχθεί τα τελευταία χρόνια όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις θεμελιώδεις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και θα ενθαρρύνει την επικύρωση και την εφαρμογή των συμβάσεων της ΔΟΕ για την επιθεώρηση εργασίας, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία και τις συνθήκες εργασίας. Η ΕΕ θα προωθήσει τη συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Στο πλαίσιο αυτό, καθοριστική σημασία θα έχει η συνεργασία με τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ)⁹, μεταξύ άλλων και σε τοπικό επίπεδο. Η ΕΕ θα προωθήσει την τήρηση και την εφαρμογή των αρχών και των δεσμεύσεων του ΟΑΣΕ, θα ενισχύσει τη συνεργασία με τους ανεξάρτητους οργανισμούς, το *Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ*, τον Ύπατο Αρμοστή για τις εθνικές μειονότητες και τον Εκπρόσωπο για την Ελευθερία των Μέσων Ενημέρωσης και θα ενθαρρύνει τα κράτη της Κεντρικής Ασίας να διευρύνουν τη συνεργασία τους με τον ΟΑΣΕ και να στηρίζουν τις επιτόπιες αποστολές του στην περιοχή.

Τέλος, η ΕΕ θα ενισχύσει τη συνεργασία με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και τη ΔΟΕ με στόχο την προώθηση του υγιούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της ατζέντας της αξιοπρεπούς εργασίας.

Οι ειδικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

⁸ Η πρωτοβουλία Spotlight είναι μια κοινή πρωτοβουλία ΕΕ-ΟΗΕ με στόχο την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών.

⁹ Όλες οι χώρες της Κεντρικής Ασίας είναι μέλη του ΟΑΣΕ.

- Αξιοποίηση των περιφερειακών προγραμμάτων με στόχο τη στήριξη της ανταλλαγής εμπειριών όσον αφορά τη νομική και δικαστική μεταρρύθμιση, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τους διεθνείς κανόνες εργασίας, τη χρηστή διακυβέρνηση, την εκλογική μεταρρύθμιση και τη χειραφέτηση των γυναικών μεταξύ ΕΕ και Κεντρικής Ασίας, μεταξύ των ίδιων των χωρών της Κεντρικής Ασίας, καθώς και με τις χώρες της ανατολικής εταιρικής σχέσης.
- Ανάπτυξη ευκαιριών κατάρτισης σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις δεξιότητες υπεράσπισης για τους ακτιβιστές της κοινωνίας των πολιτών και τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προώθηση των διασυνοριακών επαφών τόσο μεταξύ τους στην περιοχή όσο και με τους ομολόγους τους στην ΕΕ και στις χώρες της ανατολικής εταιρικής σχέσης.
- Καθιέρωση ειδικού διαλόγου για τους κανόνες εργασίας και τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

1.2. Ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων, της μετανάστευσης και της κινητικότητας, καθώς και για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας

Η ΕΕ και η Κεντρική Ασία είναι μακροχρόνιοι εταίροι στον τομέα της ασφάλειας. Οι τακτικές συνεδριάσεις στο πλαίσιο του διαλόγου υψηλού επιπέδου ΕΕ-Κεντρικής Ασίας για την πολιτική και την ασφάλεια παρέχουν τη δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων σχετικά με τις ευρύτερες προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας και την εξεύρεση αποτελεσματικών πολιτικών απαντήσεων. Η ΕΕ θα προωθήσει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τη συνεργασία με την περιοχή στον τομέα της ασφάλειας και θα εντείνει τη συνεργασία με στόχο την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών ανασφάλειας, όπως η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η περιθωριοποίηση, η περιορισμένη πολιτική συμμετοχή, οι θεσμικές αδυναμίες, η διαφθορά και η κακή διαχείριση των φυσικών πόρων. Προκειμένου να συμβάλει στη βιώσιμη ανθρώπινη ασφάλεια, η ΕΕ θα επιδιώξει τη συνεργασία με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας στον τομέα της ασφάλειας και θα εξετάσει δυνατότητες συνεργασίας με στόχο την προώθηση της λογοδοσίας και την αποτελεσματικότητα της μεταρρύθμισής του.

Η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος αποτελούν δυνητικούς παράγοντες πολλαπλασιασμού απειλών. Ως εκ τούτου, η ΕΕ θα επιδιώξει να εντάξει περαιτέρω την παράμετρο της σχέσης μεταξύ περιβάλλοντος, κλίματος και ασφάλειας στις δράσεις πολιτικού διαλόγου και πρόληψης των συγκρούσεων, στις αναπτυξιακές και ανθρωπιστικές δράσεις και στις στρατηγικές για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών σε ολόκληρη την Κεντρική Ασία.

Η τρομοκρατία και ο βίαιος εξτρεμισμός εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση για την ΕΕ, καθώς και για την Κεντρική Ασία. Η συνεργασία για την πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού και της ριζοσπαστικοποίησης, την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την αντιμετώπιση του ζητήματος της επιστροφής των τρομοκρατών μαχητών θα εξακολουθήσει να αποτελεί προτεραιότητα για την εταιρική σχέση και θα ενισχυθεί με την πρόσφατη θέσπιση του ρόλου του εμπειρογνώμονα της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, ο οποίος θα έχει περιφερειακή αρμοδιότητα για την Κεντρική Ασία, καθώς και σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών και με αδιάλειπτη επικέντρωση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ΕΕ θα προωθήσει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών για την πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας σχετικά με τους παράγοντες του βίαιου εξτρεμισμού, τα μέτρα πρόληψης και τα αντιμηνύματα. Θα επιδιώξει την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των τοπικών κοινοτήτων έναντι του βίαιου εξτρεμισμού με γνώμονα, παράλληλα, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου και την ευαισθητοποίηση ως προς τη διάσταση του φύλου, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης των Ηνωμένων Εθνών για την πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού.

Αξιοποιώντας τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τα προηγούμενα προγράμματα στην περιοχή, η ΕΕ θα διευρύνει τη συνεργασία με την Κεντρική Ασία για τη σύγχρονη ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, επεκτείνοντας τις προσπάθειες περιφερειακής συνεργασίας στο Αφγανιστάν. Η ΕΕ θα αναζητήσει περαιτέρω τρόπους για την ενίσχυση της συνεργασίας με την περιοχή στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της παράνομης διακίνησης μεταναστών, της εμπορίας ανθρώπων και της παράνομης εμπορίας και διακίνησης ναρκωτικών. Η ΕΕ θα συνεχίσει να παρέχει τη συνεργασία της για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων και ισορροπημένων πολιτικών για τα ναρκωτικά.

Με στόχο, αφενός, τη βελτίωση της διαχείρισης της μετανάστευσης και της κινητικότητας εντός της περιφέρειας της Κεντρικής Ασίας και, αφετέρου, την εξασφάλιση των κατάλληλων προϋποθέσεων για την ενίσχυση των διαπροσωπικών επαφών μεταξύ των πολιτών των χωρών της Κεντρικής Ασίας, των χωρών της ΕΕ και άλλων χωρών εταίρων, η ενισχυμένη συνεργασία θα επικεντρωθεί στην αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το γεγονός αυτό προϋποθέτει τη συνεργασία στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων, της επανεισδοχής των παράτυπων μεταναστών και της επανένταξης των επαναπατριζομένων, την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της παράτυπης μετανάστευσης μέσω της προώθησης της επαγγελματικής κατάρτισης, αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και ποιοτικών θέσεων εργασίας στις χώρες καταγωγής, την υποστήριξη των νόμιμων διαύλων μετανάστευσης, καθώς και τη θέσπιση αποτελεσματικής νομοθεσίας και συστημάτων για τη στήριξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας.

Για τον σκοπό αυτό, η ΕΕ θα ενθαρρύνει τις χώρες της Κεντρικής Ασίας να αναπτύξουν εθνικές μεταναστευτικές πολιτικές, να συνεργαστούν σε περιφερειακό επίπεδο και να επιδιώξουν την πολυμερή διακυβέρνηση της κινητικότητας και της μετανάστευσης, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών. Παράλληλα, η ΕΕ θα ενισχύσει επίσης τον διμερή διάλογο και τη συνεργασία της με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας στον τομέα της μετανάστευσης και της κινητικότητας, ιδίως στο πλαίσιο των ΕΣΕΣΣ.

Η ΕΕ θα συνεργαστεί με τα κράτη της Κεντρικής Ασίας για την προώθηση ενός ανοικτού, ελεύθερου και ασφαλούς κυβερνοχώρου και την ενίσχυση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με την περιοχή για τη μη διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής, τον έλεγχο των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης και την πυρηνική ασφάλεια και προστασία, αξιοποιώντας πλήρως το κέντρο αριστείας για τον μετριασμό των χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών κινδύνων στην Κεντρική Ασία. Παράλληλα, θα εντείνει τον διάλογο με τα κράτη της Κεντρικής Ασίας όσον αφορά τη διαχείριση κρίσεων και τη διατήρηση της ειρήνης.

Είναι επίσης προς το συμφέρον της ΕΕ να συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις σε δομές περιφερειακής ασφάλειας, όπως ο Οργανισμός Συνεργασίας της Σαγκάης και η Οργάνωση του Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας.

Οι ειδικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- *Αξιοποίηση του διαλόγου υψηλού επιπέδου ΕΕ-Κεντρικής Ασίας για την πολιτική και την ασφάλεια και του νεοσυσταθέντος ρόλου του εμπειρογνώμονα της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας με περιφερειακή αρμοδιότητα για την Κεντρική Ασία, με στόχο την ενίσχυση της πρακτικής συνεργασίας σε ένα ευρύτερο θεματολόγιο για την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων της μεταρρύθμισης και της διακυβέρνησης του τομέα της ασφάλειας, των υβριδικών απειλών και της διασύνδεσης υδάτων και ασφάλειας.*
- *Διοργάνωση ad hoc συναντήσεων εμπειρογνομώνων ΕΕ-Κεντρικής Ασίας για την πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας με στόχο την προώθηση της*

ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας σύμφωνα με τις σχετικές διεθνείς δεσμεύσεις.

- Ενίσχυση της συνεργασίας και των συνεργειών με τον ΟΑΣΕ για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των διακρατικών απειλών στην Κεντρική Ασία.
- Συνέχιση της συνεργασίας στον τομέα της πολιτικής για τα ναρκωτικά με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση των εθνικών πολιτικών για τη μείωση της ζήτησης ναρκωτικών και την καταπολέμηση της προσφοράς παράνομων ναρκωτικών και του συναφούς οργανωμένου εγκλήματος.
- Ανταλλαγή εμπειρογνωμοσύνης σχετικά με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και τις υβριδικές απειλές, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας συμμετοχής της Κεντρικής Ασίας στον από κοινού εντοπισμό υβριδικών απειλών στο πλαίσιο της έρευνας της ΕΕ για τους κινδύνους υβριδικών απειλών.
- Διεύρυνση της συνεργασίας για τη σύγχρονη ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, με βάση τη μακρόχρονη σχέση συνεργασίας ΕΕ-Κεντρικής Ασίας και ΕΕ-Αφγανιστάν.
- Ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας στον τομέα της μετανάστευσης και της κινητικότητας, στο πλαίσιο των ΕΣΕΣΣ και των Ηνωμένων Εθνών.

1.3. Ενίσχυση της περιβαλλοντικής ανθεκτικότητας, της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και της ανθεκτικότητας των υδάτων

Η Κεντρική Ασία καλείται να αντιμετωπίσει ολοένα και σοβαρότερες περιβαλλοντικές προκλήσεις. Οι αθροιστικές επιπτώσεις, αφενός, της κλιματικής αλλαγής, που έχει αρχίσει να προκαλεί μείωση της ροής των υδάτων μέσω της συρρίκνωσης των παγετώνων που τροφοδοτούν τους ποταμούς της Κεντρικής Ασίας, και, αφετέρου, της ταχείας αύξησης του πληθυσμού αναμένεται να εντείνουν ορισμένα περιβαλλοντικά ζητήματα στην περιοχή, γεγονός που μπορεί να έχει πιθανές επιπτώσεις για την οικονομική ανάπτυξη, την ασφάλεια και τη μετανάστευση.

Η ΕΕ μπορεί να συμβάλει στη μετατροπή αυτών των προκλήσεων σε ευκαιρίες για την περιοχή. Δεδομένου ότι οι εν λόγω προκλήσεις έχουν διασυνοριακό χαρακτήρα και προϋποθέτουν αμοιβαία εμπιστοσύνη και συνεργατικές λύσεις, η ΕΕ θα συνεχίσει να επιδιώκει την εφαρμογή περιφερειακής προσέγγισης όσον αφορά τη συνεργασία στον τομέα του περιβάλλοντος, των υδάτων και της κλιματικής αλλαγής.

Η ΕΕ θα συνεργαστεί με τους εταίρους της στην Κεντρική Ασία με στόχο την εφαρμογή της συμφωνίας των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή¹⁰ και των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών μέσω της λήψης συγκεκριμένων μέτρων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τη μείωση του κινδύνου καταστροφών.

Η ΕΕ θα υποστηρίξει τις χώρες της Κεντρικής Ασίας για την υιοθέτηση υψηλών περιβαλλοντικών προτύπων και θα ενθαρρύνει την απομάκρυνσή τους από γραμμικά μοντέλα παραγωγής και τη στροφή τους προς την κυκλική οικονομία, στο πλαίσιο της οποίας η αξία των προϊόντων διατηρείται όσο το δυνατόν περισσότερο, η ενεργειακή απόδοση και η αποδοτική χρήση των πόρων αυξάνονται, ενώ τα απόβλητα και οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και ρύπων ελαχιστοποιούνται. Αυτή η στροφή προς τη βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή μπορεί να αποφέρει σημαντικά οφέλη για την ανθρώπινη υγεία και την ποιότητα ζωής, συμβάλλοντας παράλληλα στην προώθηση της οικονομικής διαφοροποίησης, τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης.

¹⁰ Υπεγράφη στις 12 Δεκεμβρίου 2015.

Αξιοποιώντας το δυναμικό ηλιακής, αιολικής και υδροηλεκτρικής ενέργειας που διαθέτει η περιοχή, η ΕΕ θα ενθαρρύνει τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της ενέργειας στην Κεντρική Ασία και τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Η διάθεση της τεχνολογίας και της εμπειρογνωμοσύνης που έχει αναπτύξει η ΕΕ στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης και η παροχή συμβουλών σχετικά με την προώθηση κανονιστικών μεταρρυθμίσεων αναμένεται να συμβάλουν στην ενίσχυση της ενεργειακής ανθεκτικότητας της περιοχής, την επίτευξη των στόχων της για το κλίμα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας και επιχειρηματικών ευκαιριών και για τις δύο πλευρές.

Η ΕΕ θα προωθήσει, επίσης, τη βελτίωση της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης και θα στηρίξει την ανάπτυξη των ικανοτήτων των κρατών της Κεντρικής Ασίας με στόχο την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών πτυχών σε άλλες πολιτικές και στη δημόσια διαδικασία λήψης αποφάσεων, ιδίως μέσω κατάλληλων εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η ΕΕ θα προαγάγει την περιβαλλοντική βιωσιμότητα των επενδύσεων σε υποδομές συνδεσιμότητας και την προσχώρηση όλων των χωρών της Κεντρικής Ασίας σε περιφερειακές και παγκόσμιες πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες.

Η ανταλλαγή εμπειριών σε θέματα βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων, προστασία της βιοποικιλότητας και οικολογικού τουρισμού μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη ενός ευρέος φάσματος στόχων, όπως η αγροτική ανάπτυξη, η διατήρηση των οικοσυστημάτων και η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της ΕΕ για τη διπλωματία στον τομέα των υδάτων¹¹, η προώθηση ενός περιφερειακού θεματολογίου για τα ύδατα, την ειρήνη και την ευημερία θα εξακολουθήσει να αποτελεί βασική προτεραιότητα στην περιοχή. Η ΕΕ θα συνεχίσει να ενθαρρύνει αμοιβαία αποδεκτές λύσεις για τη βελτίωση της περιφερειακής συνεργασίας όσον αφορά τη δίκαιη διαχείριση των διασυνοριακών υδάτινων πόρων, σε συνεννόηση με τους αρμόδιους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών και άλλους εταίρους. Θα προωθήσει την προσχώρηση και την εφαρμογή της σύμβασης για τα ύδατα της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη¹² και, παράλληλα, θα ενθαρρύνει τη συνεργασία γύρω από τη λίμνη Αράλη και την εφαρμογή της συμφωνίας σχετικά με το νομικό καθεστώς της Κασπίας Θάλασσας¹³.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να ενθαρρύνει τη συνεργασία με την περιοχή, μεταξύ άλλων μέσω της κατάρτισης εμπειρογνομόνων, με στόχο την προώθηση της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτινων πόρων, τη μείωση των υγρών αποβλήτων, τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων, τον εκσυγχρονισμό των υποδομών και την προώθηση σύγχρονων γεωργικών συστημάτων άρδευσης.

Δεδομένης της σημαντικής έκθεσης της περιοχής σε φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους, η ΕΕ θα υποστηρίξει τις εθνικές και περιφερειακές προσπάθειες για τη θέσπιση νέων πολιτικών και νομοθετικών ρυθμίσεων με στόχο τη μείωση του κινδύνου καταστροφών. Παράλληλα, η ΕΕ θα συνεισφέρει την εμπειρογνωμοσύνη της στον τομέα της πολιτικής προστασίας και της αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, με στόχο την προώθηση μιας πιο διαρθρωτικής, περιφερειακής προσέγγισης όσον αφορά την ανθεκτικότητα και την ετοιμότητα.

¹¹ Διπλωματία στον τομέα των υδάτων - Συμπεράσματα του Συμβουλίου, 13991/18 της 19ης Νοεμβρίου 2018.

¹² Σύμβαση για την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδάτων και των διεθνών λιμνών, Ελσίνκι, 17 Μαρτίου 1992.

¹³ Υπεγράφη στις 12 Αυγούστου 2018 στο Ακtau.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να παρέχει τη συνεργασία της με στόχο τη στήριξη μέτρων περιβαλλοντικής αποκατάστασης για την αντιμετώπιση των τοξικών χημικών και ραδιενεργών αποβλήτων από παλαιότερες εξορυκτικές δραστηριότητες ουρανίου στην περιοχή.

Η ΕΕ θα αξιοποιήσει τα χρηματοδοτικά μέσα, τις επιχορηγήσεις και τις εγγυήσεις της, ιδίως αυτά που παρέχει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) και άλλες πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, με στόχο την κινητοποίηση δημόσιων και ιδίως ιδιωτικών κεφαλαίων για περιβαλλοντικά έργα και περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες. Στο πλαίσιο αυτό, η προώθηση ενός αξιόπιστου κανονιστικού πλαισίου θα έχει νευραλγική σημασία για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων.

Οι ειδικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- *Ενίσχυση των φόρουμ και των μηχανισμών διαπεριφερειακής και ενδοπεριφερειακής συνεργασίας στους τομείς του περιβάλλοντος, των υδάτων και της κλιματικής αλλαγής.*
- *Ανάπτυξη της ανταλλαγής εμπειριών και της καινοτόμου χρηματοδότησης με στόχο την προώθηση της ανανεώσιμης ενέργειας.*
- *Προώθηση της επιστημονικής συνεργασίας και της έρευνας σχετικά με τη διαχείριση των υδάτων, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων ανοικτής πρόσβασης για το κλίμα και τα ύδατα που μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη αποτελεσματικών πολιτικών.*
- *Ενίσχυση της συνεργασίας με το Περιφερειακό Κέντρο Προληπτικής Διπλωματίας των Ηνωμένων Εθνών για την Κεντρική Ασία όσον αφορά τη διασύνδεση υδάτων και ασφάλειας.*
- *Στήριξη της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων και οικοσυστημάτων και της εφαρμογής του στρατηγικού σχεδίου για τη βιοποικιλότητα και του μελλοντικού παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα μετά το 2020.*
- *Προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών και της συνεργασίας για την κυκλική οικονομία, ιδίως όσον αφορά τα βιώσιμα συστήματα διαχείρισης αποβλήτων και την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.*

2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑ

Χάρη στη διαρκώς αυξανόμενη στρατηγική σημασία της θέσης της στο σταυροδρόμι μεταξύ Ευρώπης και Ασίας, τον νεαρό πληθυσμό της¹⁴, τα υψηλά ποσοστά αλφαριθμητισμού και τους πλούσιους φυσικούς πόρους της, η Κεντρική Ασία διαθέτει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης και εξέλιξης. Ταυτόχρονα, αναγνωρίζεται ολοένα και περισσότερο στην περιοχή η ανάγκη υιοθέτησης νέων μοντέλων οικονομικής ανάπτυξης και διαφοροποίησης των οικονομιών με στόχο την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την αξιοποίηση των ευκαιριών της παγκοσμιοποίησης. Η ΕΕ θα συνεργαστεί με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας με γνώμονα την επίτευξη βιώσιμων αποτελεσμάτων, γεγονός που συνεπάγεται την ανάπτυξη της ιδιωτικής αγοράς, τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, την επιτάχυνση της μετάβασης σε μια πράσινη και κυκλική οικονομία, τη μείωση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων, την επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο και την προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους, την αξιοποίηση του δυναμικού για ενδοπεριφερειακές και διαπεριφερειακές συναλλαγές και την προώθηση της βιώσιμης συνδεσιμότητας.

2.1. Εδραίωση της εταιρικής σχέσης για την οικονομική μεταρρύθμιση

Η ΕΕ έχει ισχυρό συμφέρον να στηρίξει τον μετασχηματισμό των οικονομιών της Κεντρικής Ασίας —οι οποίες επί του παρόντος εξαρτώνται υπερβολικά από τις εξαγωγές βασικών εμπορευμάτων ή τις

¹⁴ Το ήμισυ του πληθυσμού της περιοχής είναι κάτω των 20 ετών και οι οικονομίες της Κεντρικής Ασίας καλούνται να απορροφούν ετησίως ένα εκατομμύριο νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας.

εξαγωγές χαμηλής προστιθέμενης αξίας¹⁵, καθώς και από τα εμβάσματα των μεταναστών— και τη μετατροπή τους σε διαφοροποιημένες και ανταγωνιστικές οικονομίες προσανατολισμένες στον ιδιωτικό τομέα, οι οποίες θα είναι σε θέση να δημιουργούν θέσεις εργασίας, να ενσωματώνονται στις περιφερειακές και παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες και να εξασφαλίζουν ίσους όρους ανταγωνισμού και ευκαιρίες για όλους τους οικονομικούς φορείς.

Η ΕΕ θα επιδιώξει να ενθαρρύνει την εφαρμογή περισσότερο βιώσιμων μοντέλων ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς στην περιοχή. Η οικονομική μεταρρύθμιση και ο εκσυγχρονισμός αναμένεται να αποφέρουν οφέλη σε όλο το φάσμα της κοινωνίας και να συμβάλουν στη μείωση των ανισοτήτων, καθώς και των περιφερειακών ανισοτήτων και του χάσματος μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών. Προς την κατεύθυνση αυτή, ιδιαίτερα σημαντική θα είναι η πείρα που έχει αποκομίσει η ΕΕ στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, της περιφερειακής πολιτικής και της συνοχής.

Η ανάπτυξη ενός ανταγωνιστικού ιδιωτικού τομέα, ιδίως σε επίπεδο μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), θα αποτελέσει προτεραιότητα για τη δέσμευση της ΕΕ δεδομένου του ζωτικού ρόλου που μπορεί να διαδραματίσει ο ιδιωτικός τομέας στη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης, της χειραφέτησης των γυναικών, της προώθησης της αξιοπρεπούς εργασίας και της καταπολέμησης της φτώχειας. Η ΕΕ θα προωθήσει την ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών και τη διεύρυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση, τη θέσπιση σταθερών κανονιστικών πλαισίων και δημοσιονομικών πολιτικών, καθώς και αποτελεσματικών πολιτικών για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Η ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα θα εξακολουθήσει να αποτελεί βασική προτεραιότητα στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης της ΕΕ για την Κεντρική Ασία.

Ως βασική πηγή ιδιωτικών επενδύσεων παγκοσμίως, η ΕΕ βρίσκεται στην πλέον κατάλληλη θέση για να εντείνει τον διάλογο σε στρατηγικό επίπεδο με τις κυβερνήσεις και τους εκπροσώπους των επιχειρήσεων της περιοχής, καθώς και με διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, με στόχο την προώθηση ενός σταθερού, διαφανούς, ανοικτού και προβλέψιμου κανονιστικού και πολιτικού περιβάλλοντος χωρίς διακρίσεις για τους ευρωπαϊκούς οικονομικούς φορείς που έχουν εμπορικές συναλλαγές με την Κεντρική Ασία ή επενδύουν σε αυτήν.

Η στήριξη της ανάπτυξης και των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα θα πρέπει να επικεντρωθεί, κατά προτεραιότητα, στους τομείς που δημιουργούν ανάπτυξη και θέσεις απασχόλησης, στους οποίους η ΕΕ διαθέτει ιδιαίτερη εμπειρογνωμοσύνη και συγκριτικά πλεονεκτήματα, όπως ο αγροτικός τομέας και ο τομέας γεωργικών προϊόντων διατροφής, το περιβάλλον και τα ύδατα, η ενέργεια, οι μεταφορές και ο οικοτουρισμός.

Η ΕΕ θα προωθήσει τον διεπιχειρησιακό διάλογο και τη συνεργασία με την Κεντρική Ασία, μεταξύ άλλων σε επίπεδο νεοφυών επιχειρήσεων και εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων. Θα συμβάλει στη δημιουργία διμερών και περιφερειακών φόρουμ διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, όπως τα ευρωπαϊκά εμπορικά επιμελητήρια στις χώρες της Κεντρικής Ασίας. Η ΕΕ θα επιδιώξει τη συμμετοχή των ενώσεων εργοδοτών και εργαζομένων της Κεντρικής Ασίας στον διάλογο σχετικά με ευρύ φάσμα θεμάτων, από το επενδυτικό κλίμα έως την εκπαίδευση, την απασχολησιμότητα (μεταξύ άλλων των γυναικών και των κοριτσιών) και τη μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας.

Δεδομένου ότι η διαθεσιμότητα υψηλής ποιότητας στατιστικών αποτελεί προϋπόθεση για την κατάρτιση αποτελεσματικών δημόσιων πολιτικών, η ΕΕ θα συνεχίσει να εργάζεται για την ανάπτυξη των στατιστικών συστημάτων των χωρών της Κεντρικής Ασίας.

¹⁵ Οι υδρογονάνθρακες και τα ορυκτά αντιπροσώπευαν σχεδόν το 60 % των συνολικών εξαγωγών της περιοχής το 2018.

Στο πλαίσιο των τακτικών διμερών διαβουλεύσεων με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας, η ΕΕ θα εντείνει τις ανταλλαγές και τη συνεργασία στον τομέα των μακροοικονομικών μεταρρυθμίσεων, των δημοσιονομικών, νομισματικών και φορολογικών πολιτικών, καθώς και της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Θα προωθήσει τις στρατηγικές διαχείρισης του χρέους και τις εγχώριες αγορές ομολόγων και θα διευκολύνει τη μεταρρύθμιση των πλαισίων νομισματικής πολιτικής και της εποπτείας του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Οι ειδικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- *Προώθηση βελτιώσεων στο επιχειρηματικό και επενδυτικό περιβάλλον και στήριξη της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα, ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, μέσω του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων ΕΕ-Κεντρικής Ασίας, του κλαδικού διαλόγου και της παροχής τεχνικής βοήθειας.*
- *Προώθηση δράσεων αδελφοποίησης με στόχο την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την ανάπτυξη της ικανότητας των διοικήσεων της Κεντρικής Ασίας σε βασικές πτυχές οικονομικών μεταρρυθμίσεων.*
- *Ανταλλαγή τεχνογνωσίας σχετικά με την ανάπτυξη στατιστικών συστημάτων.*

2.2. Διευκόλυνση των ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών εμπορικών συναλλαγών και επενδύσεων

Είναι αναγκαίο να καταβληθούν από κοινού περισσότερες προσπάθειες με στόχο την άρση των διαρθρωτικών περιορισμών που εξακολουθούν να περιστέλλουν τις δυνατότητες για εμπορικές συναλλαγές και επενδύσεις μεταξύ της ΕΕ και της Κεντρικής Ασίας¹⁶, την τόνωση των ενδοπεριφερειακών συναλλαγών¹⁷ και των επενδύσεων και τη διασφάλιση της βαθύτερης ενσωμάτωσης της Κεντρικής Ασίας στην παγκόσμια οικονομία.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να ενθαρρύνει και να στηρίζει την προσχώρηση όλων των κρατών της Κεντρικής Ασίας στον ΠΟΕ. Η υλοποίηση των δεσμεύσεων στο πλαίσιο του ΠΟΕ θα συμβάλει στο άνοιγμα των οικονομιών των κρατών της Κεντρικής Ασίας, την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς τους, την ενσωμάτωσή τους στις παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες και τη συμμετοχή τους στη διαμόρφωση της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης. Η διασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού και η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επιχειρήσεων στην περιοχή συνεπάγεται την προώθηση της προσχώρησης στη Συμφωνία περί δημοσίων συμβάσεων προμηθειών του ΠΟΕ.

Με βάση την πείρα που έχει αποκομίσει από τους μηχανισμούς περιφερειακής ολοκλήρωσης, η ΕΕ θα στηρίξει τις προσπάθειες για τη διευκόλυνση των ενδοπεριφερειακών συναλλαγών και επενδύσεων στην Κεντρική Ασία, μεταξύ άλλων με την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την αντιμετώπιση των μη δασμολογικών φραγμών στο εμπόριο και την προώθηση της ρυθμιστικής σύγκλισης και εναρμόνισης, στο πλαίσιο των οποίων η ενσωμάτωση στο διεθνές σύστημα τυποποίησης του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης και της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής και η θέσπιση ενός αξιόπιστου συστήματος ποιότητας έχει αποδειχθεί ότι αποτελούν βασικά δομικά στοιχεία.

Η ΕΕ θα αξιοποιήσει τις ΕΣΕΣΣ και τα προγράμματα τεχνικής συνεργασίας με στόχο, αφενός, την προώθηση της σύγκλισης ή της συμβατότητας με τους κανόνες της ΕΕ και τα διεθνή και ευρωπαϊκά

¹⁶ Το 2018 η ΕΕ συγκαταλεγόταν στους πέντε μεγαλύτερους εμπορικούς και επενδυτικούς εταίρους κάθε κράτους της Κεντρικής Ασίας, αλλά οι εμπορικές συναλλαγές με την περιοχή εξακολουθούσαν να αντιπροσωπεύουν λιγότερο από 1 % των συνολικών εμπορικών συναλλαγών της ΕΕ.

¹⁷ Οι ενδοπεριφερειακές συναλλαγές αντιστοιχούσαν στο 5 % των συνολικών εμπορικών συναλλαγών της περιοχής το 2018.

τεχνικά πρότυπα και, αφετέρου, την εξάλειψη των τεχνικών εμποδίων στις συναλλαγές. Οι προσπάθειες αυτές θα διευκολύνουν την αμοιβαία πρόσβαση στην αγορά και θα παρέχουν στους οικονομικούς φορείς της Κεντρικής Ασίας ευκαιρίες πρόσβασης στην αγορά σε παγκόσμια κλίμακα, δεδομένης της παγκόσμιας αναγνώρισης που χαίρουν οι κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ. Η εντατικοποίηση του διαλόγου σχετικά με τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα για την ενίσχυση των συστημάτων ασφάλειας των τροφίμων στις χώρες της Κεντρικής Ασίας θα ήταν επωφελής για τους τοπικούς καταναλωτές και τις επιχειρήσεις και θα διευκόλυε το εμπόριο με την ΕΕ.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη της Κεντρικής Ασίας για τη βελτίωση της αμοιβαίας πρόσβασης στην αγορά αγαθών και υπηρεσιών. Η ΕΕ θα εντείνει τις προσπάθειες στήριξης των δικαιούχων χωρών της Κεντρικής Ασίας με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση της μονομερούς προτιμησιακής πρόσβασης στην αγορά της ΕΕ που παρέχουν το ΣΓΠ και το ΣΓΠ+, η οποία με τη σειρά της μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την τόνωση των εξαγωγών και της οικονομικής διαφοροποίησης, τη βελτίωση των κανόνων και των συνθηκών εργασίας, καθώς και την κατάλληλη συμπλήρωση των ΕΣΕΣΣ.

Η ΕΕ θα αναβαθμίσει τη συνεργασία με την Κεντρική Ασία για την προαγωγή της συμμόρφωσης με τους διεθνείς τελωνειακούς κανόνες της ΕΕ, του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων και του ΠΟΕ, με απώτερο στόχο την προώθηση της απλούστευσης και της εναρμόνισης των τελωνειακών καθεστώτων. Η ΕΕ θα ενισχύσει τη συνεργασία της με την περιοχή για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου, της διασυνοριακής και φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και της προσβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Παράλληλα, θα προωθήσει την περαιτέρω ανταλλαγή πληροφοριών με στόχο την ενίσχυση της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της διαφθοράς και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Με βάση την πείρα της, η ΕΕ θα συνεχίσει να προωθεί τη χρήση και την ανάπτυξη γεωγραφικών ενδείξεων από τις χώρες της Κεντρικής Ασίας, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στη διαφοροποίηση της γεωργικής παραγωγής τους προς την κατεύθυνση της υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.

Οι ειδικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- *Εντατικοποίηση της ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών της ΕΕ όσον αφορά την αντιμετώπιση των μη δασμολογικών φραγμών στο εμπόριο και προώθηση της ρυθμιστικής σύγκλισης και εναρμόνισης.*
- *Στήριξη της προσχώρησης στον ΠΟΕ και τη συμφωνία περί δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, μεταξύ άλλων μέσω τεχνικής βοήθειας.*
- *Εντατικοποίηση του διαλόγου σχετικά με τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα για την ενίσχυση των συστημάτων ασφάλειας των τροφίμων*
- *Ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τις υποδομές τυποποίησης και ποιότητας για τη διευκόλυνση των διαπεριφερειακών συναλλαγών και των συναλλαγών με την ΕΕ.*
- *Προώθηση της απλούστευσης και εναρμόνισης των τελωνειακών καθεστώτων και στήριξη της ανάπτυξης του διασυνοριακού ηλεκτρονικού εμπορίου.*
- *Διεύρυνση της τεχνικής συνεργασίας με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση της μονομερούς προτιμησιακής πρόσβασης στην αγορά της ΕΕ που παρέχουν το ΣΓΠ και το ΣΓΠ+.*
- *Ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις με στόχο τη στήριξη της διαφοροποίησης της γεωργικής παραγωγής.*

2.3. Προώθηση της βιώσιμης συνδεσιμότητας

Η ανάπτυξη της ευρωασιατικής συνδεσιμότητας έχει τη δυνατότητα να αποφέρει σημαντικά οφέλη στην Κεντρική Ασία μέσω της βελτίωσης των υποδομών, της οικονομικής διαφοροποίησης και της ενσωμάτωσης στις περιφερειακές και παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες. Είναι προς το γενικό συμφέρον

της ΕΕ να αναπτυχθούν λειτουργικοί εμπορικοί διάδρομοι μεταξύ Ευρώπης και Ασίας, καθώς και να διασφαλιστεί η ανάπτυξη της συνδεσιμότητας με βιώσιμο, ανοικτό, μη αποκλειστικό και βασιζόμενο σε κανόνες τρόπο, ούτως ώστε να δημιουργηθεί το κατάλληλο περιβάλλον για βιώσιμες επενδύσεις και να εξασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις στην Κεντρική Ασία.

Σύμφωνα με τη *στρατηγική της για τη σύνδεσης Ευρώπης και Ασίας*¹⁸ και στηριζόμενη στα υπάρχοντα πλαίσια συνεργασίας, η ΕΕ θα καθιερώσει, κατά περίπτωση, **εταιρικές σχέσεις για βιώσιμη συνδεσιμότητα** με χώρες της Κεντρικής Ασίας, με βάση τις αρχές της αγοράς, την εξασφάλιση της διαφάνειας και τα διεθνή πρότυπα. Η συνεργασία στον τομέα αυτό θα πρέπει να επικεντρωθεί κυρίως στους τομείς των **μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών συνδέσεων, καθώς και στις διαπροσωπικές επαφές**. Θα συμβάλει στην επίτευξη βιώσιμων οφελών για την Κεντρική Ασία, πέραν των πλεονεκτημάτων που συνδέονται με το καθεστώς τους ως χωρών διέλευσης, και θα βοηθήσει τις χώρες της Κεντρικής Ασίας να επιτύχουν τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) και τους στόχους για το κλίμα.

Οι ευρωπαϊκές ιδιωτικές επενδύσεις σε συνδυασμό με τα προγράμματα περιφερειακής συνεργασίας της ΕΕ, που συνέβαλαν στη σύνδεση της Ευρώπης με τους γείτονές της και την Κεντρική Ασία από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, ανέδειξαν την ΕΕ σε βασικό παράγοντα προώθησης της ευρωασιατικής συνδεσιμότητας. Η καταβολή νέων διεθνών προσπαθειών στον συγκεκριμένο τομέα, συμπεριλαμβανομένων της επέκτασης του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) στις γειτονικές χώρες της ΕΕ, της πρωτοβουλίας «Belt and Road» (Ζώνη και Δρόμος) της Κίνας και άλλων πρωτοβουλιών, μπορεί να προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες για την αντιμετώπιση των επιτακτικών αναγκών της Κεντρικής Ασίας.

Η ΕΕ και οι χώρες της Κεντρικής Ασίας θα ενισχύσουν τη συνεργασία και θα εξασφαλίσουν συνέργειες όσον αφορά τον σχεδιασμό της **συνδεσιμότητας των μεταφορών** και τη θέσπιση των αναγκαίων κανονιστικών πλαισίων, με στόχο τη σύνδεση του καλά αναπτυγμένου Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) με δίκτυα στην Κεντρική Ασία, μεταξύ άλλων μέσω του Νότιου Καυκάσου, και άλλα περιφερειακά δίκτυα¹⁹. Απώτερος στόχος είναι η επίτευξη ισορροπημένων και βιώσιμων συνδέσεων χερσαίων μεταφορών μεταξύ Ανατολής-Δύσης και Βορρά-Νότου, ιδίως με βάση το έργο της Ένωσης Περιφερειακής Οικονομικής Συνεργασίας της Κεντρικής Ασίας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η ΕΕ θα μπορούσε να προσφέρει τεχνική βοήθεια και να συμβάλει καταλλήλως στην ανάπτυξη βιώσιμων υποδομών κατά περίπτωση προκειμένου να βοηθήσει τους εταίρους της να προγραμματίσουν τα συστήματα μεταφορών τους και να εξασφαλίσουν τη διασύνδεσή τους. Η ΕΕ θα συμβάλει στην απαλλαγή των χερσαίων μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές προωθώντας την ηλεκτροκίνηση, τόσο στις οδικές όσο και στις σιδηροδρομικές μεταφορές, και θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη των αεροπορικών μεταφορών και της πολιτικής αεροπορίας, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που αφορούν την ασφάλεια.

Η περαιτέρω συνεργασία μεταξύ ΕΕ και Κεντρικής Ασίας στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της συνεργασίας για τη σύγχρονη ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, καθώς και η προώθηση συμβατών καθεστώτων τελωνειακής διαμετακόμισης θα συνδράμουν τις προσπάθειες για την ανάπτυξη συνδεσιμότητας στον τομέα των μεταφορών.

¹⁸ Σύνδεση Ευρώπης και Ασίας - Δομικά στοιχεία για μία στρατηγική της ΕΕ - Συμπεράσματα του Συμβουλίου, 13097/18 της 15ης Οκτωβρίου 2018.

¹⁹ Θα ζητηθεί η γνώμη των χωρών της Κεντρικής Ασίας σχετικά με την κοινή μελέτη για τους βιώσιμους διαδρόμους σιδηροδρομικών μεταφορών μεταξύ Ευρώπης και Κίνας, όπως καθορίζεται στο πλαίσιο της πλατφόρμας συνδεσιμότητας ΕΕ-Κίνας.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να επικεντρώνεται στην ενίσχυση του ρόλου της Κεντρικής Ασίας όσον αφορά τη συμβολή στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και τη διαφοροποίηση των προμηθευτών, των πηγών και των οδών εφοδιασμού της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της δυνατότητας κατασκευής του αγωγού μέσω της Κασπίας. Η ΕΕ θα συνεργαστεί με την Κεντρική Ασία με στόχο την προώθηση των κανονιστικών πλαισίων, των τεχνολογιών και των δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη μείωση του κόστους, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας και την κινητοποίηση επενδύσεων μέσω μεικτής χρηματοδότησης και άλλων οικονομικών κινήτρων. Η ΕΕ θα συμβάλει, αφενός, στον εκσυγχρονισμό της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω έξυπνων και ανθεκτικών αποκεντρωμένων δικτύων και, αφετέρου, στην ανάπτυξη διασυνδέσεων μεταξύ των χωρών, με στόχο την ενίσχυση του περιφερειακού και διαπεριφερειακού εμπορίου ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ΕΕ και η Κεντρική Ασία θα ενισχύσουν τη συνεργασία τους στον τομέα της **ψηφιακής οικονομίας**, με έμφαση στην προώθηση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή, ανοικτή και ασφαλή ευρυζωνική συνδεσιμότητα και ψηφιακές υποδομές, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης των αναγκαίων κανονιστικών μεταρρυθμίσεων, στη στήριξη της ανάπτυξης και της διατήρησης ερευνητικών και εκπαιδευτικών δικτύων υψηλής αποδοτικότητας, στην προώθηση του ψηφιακού γραμματισμού και των ψηφιακών δεξιοτήτων, στην προώθηση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας θέσεων εργασίας και στην ανάπτυξη τομέων όπως η ηλεκτρονική διακυβέρνηση και η ηλεκτρονική εκπαίδευση. Λόγω του διατομεακού χαρακτήρα της, η ψηφιοποίηση θα αποτελέσει βασική πτυχή της συνεργασίας της ΕΕ με την Κεντρική Ασία σε τομείς όπως η ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, οι εμπορικές συναλλαγές, οι υποδομές μεταφορών και ενέργειας, καθώς και η στήριξη των ΜΜΕ. Η ΕΕ θα εντείνει την ανταλλαγή εμπειριών στο πλαίσιο των κατάλληλων φόρουμ σχετικά με την ελευθερία του διαδικτύου και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης.

Η συνεργασία για τη χρήση των υπηρεσιών δορυφορικής πλοήγησης, εντοπισμού θέσης και χρονισμού του Galileo θα μπορούσε να διευκολύνει τη συνδεσιμότητα στον τομέα των μεταφορών και να προσφέρει εφαρμογές για δίκτυα ενέργειας και τηλεπικοινωνιών.

Η ΕΕ θα συνεργαστεί στενά με **τρίτες χώρες, περιφερειακούς οργανισμούς και διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς** για την προώθηση της βιωσιμότητας και ίσων όρων ανταγωνισμού στον τομέα της συνδεσιμότητας για να επιδιώξει τα κοινά συμφέροντα της Κεντρικής Ασίας και της ΕΕ. Η ΕΕ θα επιδιώξει συνέργειες με άλλους βασικούς εταίρους που δραστηριοποιούνται στην προώθηση της ευρωασιατικής συνδεσιμότητας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της Ευρωασιατικής Συνόδου (ASEM). Η δέσμευση που έχει αναλάβει η ΕΕ για τη στήριξη έργων βιώσιμης συνδεσιμότητας θα πρέπει να συμβάλει στην αναβάθμιση της συνολικής ποιότητας των επενδυτικών έργων άλλων φορέων στην περιοχή.

Η ΕΕ θα αξιοποιήσει τα χρηματοδοτικά μέσα, τις επιχορηγήσεις και τις εγγυήσεις της, καθώς και τα δάνεια της ΕΤΕπ και, παράλληλα, θα συνεργαστεί με διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς και τις πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, για την **κινητοποίηση δημόσιων και ιδίως ιδιωτικών κεφαλαίων** για έργα βιώσιμης συνδεσιμότητας στην Κεντρική Ασία.

Οι ειδικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- *Ενίσχυση της διμερούς και διαπεριφερειακής συνεργασίας με στόχο την εξασφάλιση αποτελεσματικής βιώσιμης συνδεσιμότητας.*
- *Συμβολή στην ανάπτυξη των διαδρόμων μεταφορών μεταξύ της ΕΕ και της Κεντρικής Ασίας, με βάση την επέκταση των δικτύων ΔΕΔ-Μ*
- *Εντατικοποίηση των διμερών διαλόγων στο πλαίσιο των υφιστάμενων μνημονίων συμφωνίας για συνεργασία στον τομέα της ενέργειας και διοργάνωση, κατά περίπτωση, ad hoc περιφερειακών διασκέψεων για την ενέργεια.*
- *Χρήση καινοτόμου και μεικτής χρηματοδότησης για την περαιτέρω ενθάρρυνση των πράσινων επενδύσεων, ιδίως στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης.*
- *Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ (όπως επιχορηγήσεις, μεικτή χρηματοδότηση και εγγυήσεις), καθώς και εντατικοποίηση των διαβουλεύσεων με διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς και άλλους σχετικούς φορείς για την υποστήριξη έργων βιώσιμης συνδεσιμότητας.*

2.4. Επένδυση στη νεολαία, την εκπαίδευση, την καινοτομία και τον πολιτισμό

Η ανάπτυξη δεξιοτήτων θα αποτελέσει βασικό παράγοντα στήριξης της ανταγωνιστικότητας και της κοινωνικής συνοχής της Κεντρικής Ασίας. Η προώθηση της ποιοτικής εκπαίδευσης, της απασχολησιμότητας και των ευκαιριών αξιοπρεπούς εργασίας για τους νέους και τις γυναίκες της Κεντρικής Ασίας θα βοηθήσει την περιοχή να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των ταχέως μεταβαλλόμενων τεχνολογιών και θα εξασφαλίσει το ειδικευμένο εργατικό δυναμικό που απαιτείται για την επιδίωξη της οικονομικής διαφοροποίησης και την προσέλκυση ξένων επενδυτών. Η παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης και θέσεων εργασίας, μεταξύ άλλων στις αγροτικές περιοχές, αλλά και για τα κορίτσια και τις γυναίκες, θα εξακολουθήσει να αποτελεί βασική προϋπόθεση για την πρόληψη της μετανάστευσης ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, καθώς και της ριζοσπαστικοποίησης και του βίαιου εξτρεμισμού.

Η ΕΕ θα στηρίξει τη διαπεριφερειακή και ενδοπεριφερειακή συνεργασία με στόχο την ανάπτυξη ικανοτήτων και τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Παράλληλα, θα προωθήσει συνέργειες μεταξύ των εκπαιδευτικών συστημάτων και της αγοράς εργασίας, καθώς και της ψηφιακής εκπαίδευσης.

Η ΕΕ μπορεί να αξιοποιήσει το πρόγραμμα Erasmus+ προκειμένου να βοηθήσει τα πανεπιστήμια της Κεντρικής Ασίας να εκσυγχρονιστούν και να εκπληρώσουν τους στόχους της διαδικασίας της Μπολόνιας για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και τις αρχές του Τορίνο για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Η ΕΕ θα πρέπει να επιδιώξει την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών σπουδών στα πανεπιστήμια της Κεντρικής Ασίας. Στο πλαίσιο αυτό, τα πανεπιστήμια των κρατών μελών της ΕΕ θα πρέπει να ενθαρρυνθούν με στόχο την ανάπτυξη περισσότερων συμπράξεων και παραρτημάτων στα πανεπιστήμια της Κεντρικής Ασίας, καθώς και προγραμμάτων γλωσσικής κατάρτισης στην περιοχή.

Η ΕΕ θα διερευνήσει τη δυνατότητα παροχής βοήθειας στα κράτη της Κεντρικής Ασίας με στόχο την ανάπτυξη ενός περιφερειακού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με βάση το παράδειγμα του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (EXTE). Η ανάπτυξη ενός τέτοιου χώρου θα παρέχει στις χώρες της περιοχής τη δυνατότητα να εκσυγχρονίσουν τα οικεία συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να εξασφαλίσουν τη μεταξύ τους συμβατότητα και να ενισχύσουν, παράλληλα, τους μηχανισμούς διασφάλισης ποιότητας και αναγνώρισης.

Η ΕΕ θα εντείνει τη συνεργασία στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, με στόχο την προώθηση της

απασχολησιμότητας των νέων και των ενηλίκων στο πλαίσιο μιας προοπτικής δια βίου μάθησης και την ανταπόκριση στις ανάγκες των μεταβαλλόμενων οικονομιών της Κεντρικής Ασίας και των Ευρωπαίων επενδυτών στην περιοχή.

Η συνεργασία της ΕΕ με την Κεντρική Ασία στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προκλήσεων της περιοχής, ενισχύοντας παράλληλα τις διαπροσωπικές επαφές. Η ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καινοτόμων τεχνολογιών για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στους τομείς του κλίματος, των υδάτων και του περιβάλλοντος, καθώς και της επισιτιστικής ασφάλειας και των καθαρών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα συμβάλει στην προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας μέσω του εμπλουτισμού των πολιτικών με έγκυρα, αξιόπιστα και προσβάσιμα στοιχεία. Εξίσου αμοιβαία επωφελής θα είναι και η ενίσχυση της ερευνητικής συνεργασίας στους τομείς της γεωργίας, της υγείας, των πράσινων μεταφορών και της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Τα πανεπιστήμια και οι ερευνητικοί οργανισμοί της ΕΕ και της Κεντρικής Ασίας θα πρέπει να προωθήσουν περαιτέρω την κινητικότητα των ερευνητών και τις ανταλλαγές προσωπικού, μεταξύ άλλων μέσω των δράσεων Marie Skłodowska-Curie.

Σύμφωνα με τη στρατηγική για τον πολιτισμό στις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ²⁰ και με βάση την πολιτιστική κληρονομιά της Κεντρικής Ασίας από τον δρόμο του μεταξιού, η ΕΕ θα αναπτύξει την πολιτιστική συνεργασία με την περιοχή με στόχο την προώθηση εταιρικών σχέσεων, συμπαραγωγών και ανταλλαγών στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας, του διαπολιτισμικού διαλόγου και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΕ θα εντείνει τις εργασίες της με την *Εκπαιδευτική, Επιστημονική και Επιμορφωτική Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών* και την πρωτοπορία των ευρωπαϊκών πολιτιστικών ιδρυμάτων. Η ΕΕ θα προωθήσει την κινητικότητα των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα μέσω ανταλλαγών, κατάρτισης και φιλοξενίας, ενώ θα μπορούσαν επίσης να ενθαρρυνθούν η κινητικότητα και οι ανταλλαγές στον αθλητισμό.

Η ΕΕ θα υποστηρίξει την έρευνα για την Κεντρική Ασία και τις σχέσεις ΕΕ-Κεντρικής Ασίας και θα προωθήσει περισσότερες ευκαιρίες αλληλεπίδρασης μεταξύ ερευνητών και ομάδων προβληματισμού από την ΕΕ και την Κεντρική Ασία.

Οι ειδικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- *Αύξηση του αριθμού και διαφοροποίηση του προφίλ των δικαιούχων από τις χώρες της Κεντρικής Ασίας στο πλαίσιο των προγραμμάτων Ορίζων, Erasmus+ και Marie Skłodowska-Curie.*
- *Αύξηση της διαπεριφερειακής και ενδοπεριφερειακής συνεργασίας στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας στους τομείς του ύδατος, των τροφίμων και του περιβάλλοντος*
- *Ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής και διεθνούς κινητικότητας των φοιτητών, του προσωπικού και των ερευνητών, καθώς και των εκπαιδευόμενων και των εκπαιδευτών στο πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.*
- *Παροχή βοήθειας στην Κεντρική Ασία με στόχο την ανάπτυξη ενός συστήματος περιφερειακής συνεργασίας στη βάση του EXTE.*
- *Καθιέρωση διαλόγου και προώθηση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την απασχολησιμότητα των νέων, τη χειραφέτηση των γυναικών και τις πολιτικές απασχόλησης.*
- *Προώθηση εντατικότερου διαλόγου μεταξύ της ΕΕ, των αρχών της Κεντρικής Ασίας, των επιχειρηματικών οργανώσεων και των κοινωνικών εταίρων σχετικά με τις ελλείψεις δεξιοτήτων και τον εκσυγχρονισμό της αγοράς εργασίας.*

²⁰ Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο «Προς μια στρατηγική της ΕΕ για διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις», JOIN(2016) 29 final της 8ης Ιουνίου 2016.

3. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΕΕ θα επιδιώξει την προώθηση συνεκτικής προσέγγισης στην Κεντρική Ασία, εξασφαλίζοντας τη συμβολή των τομεακών πολιτικών στην αντιμετώπιση των ολοένα και περισσότερο αλληλένδετων προκλήσεων. Η νέα στρατηγική της ΕΕ θα πρέπει να εφαρμοστεί από κοινού από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη και, παράλληλα, θα πρέπει να δημιουργηθούν περισσότερες συνέργειες μεταξύ των αντίστοιχων πλεονεκτημάτων και πόρων τους.

3.1. Ενίσχυση της αρχιτεκτονικής της εταιρικής σχέσης και προώθηση της συμμετοχής των κοινωνιών των πολιτών και των κοινοβουλίων

Η υφιστάμενη θεσμική διάρθρωση του διαπεριφερειακού διαλόγου συνίσταται στην ετήσια συνάντηση των υπουργών Εξωτερικών ΕΕ-Κεντρικής Ασίας, στην οποία η ΕΕ εκπροσωπείται από την ύπατη εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας/αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και τον ετήσιο διάλογο υψηλού επιπέδου ΕΕ-Κεντρικής Ασίας για την πολιτική και την ασφάλεια που διεξάγεται σε επίπεδο υφυπουργών.

Η ύπατη εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας/αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και οι υπουργοί Εξωτερικών της Κεντρικής Ασίας θα πρέπει επίσης να συνεδριάζουν άτυπα, όποτε κρίνεται αναγκαίο, στο περιθώριο των ετήσιων συνεδριάσεων της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών (ΓΣΗΕ), των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Υπουργών του ΟΑΣΕ και άλλων διεθνών συναντήσεων και διασκέψεων.

Συμπληρωματικά, θα μπορούσε να εξεταστεί η δυνατότητα διοργάνωσης ad hoc συνόδων ανωτέρων υπαλλήλων ΕΕ-Κεντρικής Ασίας.

Το θεσμικό πλαίσιο για τις διμερείς σχέσεις με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας θα ενισχυθεί —μετά τη σύναψη και τη θέση σε ισχύ ΕΣΕΣΣ— με τακτικούς διαλόγους για τα ανθρώπινα δικαιώματα που θα συμπληρώνουν τις τακτικές συνεδριάσεις σε επίπεδο υπουργών και ανωτέρων υπαλλήλων.

Δεδομένης της κοινής προσήλωσης της ΕΕ και της Κεντρικής Ασίας στο διεθνές δίκαιο και σε μια παγκόσμια τάξη που θα βασίζεται σε κανόνες και θα έχει ως πυρήνα τον ΟΗΕ, η ΕΕ θα εντείνει τη συνεργασία στο πλαίσιο πολυμερών και περιφερειακών φόρουμ.

Λαμβανομένου υπόψη του εποικοδομητικού ρόλου που διαδραμάτισε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στον εμπλουτισμό του κοινού θεματολογίου της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Κεντρικής Ασίας, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η διεξαγωγή περαιτέρω διακοινοβουλευτικού διαλόγου, μεταξύ άλλων μέσω τακτικών επισκέψεων. Η ΕΕ θα επιδιώξει τη διοργάνωση περισσότερων επισκέψεων υψηλού επιπέδου στην περιοχή.

Η ΕΕ θα εντείνει επίσης τις προσπάθειές της για την προώθηση της στενότερης συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών, τις ομάδες προβληματισμού, τις τοπικές κυβερνήσεις, τον επιχειρηματικό τομέα, τους κοινωνικούς εταίρους, τις πολιτιστικές οργανώσεις, τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και τους νέους. Η διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών θα αποτελέσει σημαντική παράμετρο στο πλαίσιο του προγραμματισμού της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ, η οποία θα επιδιώξει να ενισχύσει την ικανότητα της κοινωνίας των πολιτών να προαγάγει τη λογοδοσία και τη διαφάνεια των κυβερνήσεων.

Η ετήσια υπουργική σύνοδος ΕΕ-Κεντρικής Ασίας θα μπορούσε να συμπληρωθεί με τη διεξαγωγή συνεδριάσεων στο πλαίσιο ενός άτυπου «φόρουμ ΕΕ-Κεντρικής Ασίας», στο οποίο θα μετέχουν εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και ομάδων

προβληματισμού, καθώς και αξιωματούχοι της ΕΕ και της Κεντρικής Ασίας. Οι συνεδριάσεις αυτές θα παρέχουν στις κοινωνίες των πολιτών τη δυνατότητα να συμβάλουν στην ανάπτυξη της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Κεντρικής Ασίας και να αυξήσουν την προβολή της.

Η ΕΕ θα εντείνει τις διαβουλεύσεις της με εταίρους που εμφορούνται από τις ίδιες αντιλήψεις και άλλους σχετικούς εταίρους αναφορικά με τα ζητήματα που αφορούν την Κεντρική Ασία, με στόχο την ανάπτυξη αμοιβαίας κατανόησης και συνεργασίας σε τομείς όπου υπάρχει σύγκλιση συμφερόντων.

Οι ειδικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- *Διοργάνωση ad hoc συνόδων ανωτέρων υπαλλήλων μεταξύ των τακτικών συνεδριάσεων στο πλαίσιο του διαλόγου υψηλού επιπέδου ΕΕ-Κεντρικής Ασίας για την πολιτική και την ασφάλεια και των υπουργικών συνεδριάσεων.*
- *Διοργάνωση άτυπων υπουργικών διαβουλεύσεων στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών και ανάπτυξη κοινής αντίληψης και σύγκλισης θέσεων στα Ηνωμένα Έθνη και σε άλλα πολυμερή φόρουμ.*
- *Εντατικοποίηση των διαβουλεύσεων σχετικά με τα ζητήματα που αφορούν την Κεντρική Ασία, κατά περίπτωση, με τρίτους εταίρους.*
- *Ενίσχυση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στην ανάπτυξη της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Κεντρικής Ασίας, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία άτυπου «φόρουμ ΕΕ-Κεντρικής Ασίας».*
- *Ενθάρρυνση συχνότερων διακοινοβουλευτικών επαφών και επισκέψεων.*

3.2. Συνεργασία για μεγάλο αντίκτυπο

Την τελευταία δεκαετία η ΕΕ και τα κράτη μέλη της αποτελούν κορυφαίο εταίρο αναπτυξιακής συνεργασίας για την Κεντρική Ασία²¹. Η ΕΕ θα συνεχίσει να αξιοποιεί τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα για τη στήριξη της περιοχής και να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων και τη μεγιστοποίηση των ευκαιριών της εταιρικής σχέσης ΕΕ-Κεντρικής Ασίας. Η νέα **στρατηγική της ΕΕ για την Κεντρική Ασία** θα αποτελέσει τον κατευθυντήριο άξονα για τη συνεργασία της ΕΕ με την περιοχή τα επόμενα χρόνια. Η εκπλήρωση των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της Ατζέντας του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη θα αποτελέσει βασική παράμετρο της δράσης συνεργασίας της ΕΕ. Στον καθορισμό των προτεραιοτήτων της ΕΕ για την Κεντρική Ασία θα συμβάλει επίσης ο διάλογος με την κοινωνία των πολιτών και τις τοπικές αρχές. Θα απαιτηθεί **μεγαλύτερη συνέργεια με τις πολιτικές των κρατών μελών έναντι της περιοχής, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας για την ανάπτυξη.**

Η αναπτυξιακή συνεργασία δεν αρκεί αφ' εαυτής για την επίτευξη των ΣΒΑ και θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως καταλύτης για την **προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης**. Η ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα ευρύτερα εργαλεία που έχει στη διάθεσή της για την παροχή αναπτυξιακής βοήθειας στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένων καινοτόμων μορφών συνεργασίας, όπως η αδελφοποίηση και η μεγαλύτερη εστίαση στις επενδύσεις. Οι ΕΣΕΣΣ θα προσφέρουν ευκαιρίες για εντατικοποίηση του πολιτικού διαλόγου με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας σε ευρύ φάσμα τομέων, γεγονός που θα συμβάλει στην επίτευξη των ΣΒΑ.

Η συνεργασία με διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς θα συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη μόχλευση δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Κεντρική Ασία.

²¹ Η ΕΕ έχει διαθέσει ποσό ύψους 1,1 δισ. EUR για την αναπτυξιακή συνεργασία με την Κεντρική Ασία στο πλαίσιο του κύκλου του προϋπολογισμού της περιόδου 2014-2020.

Οι ειδικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- *Διεξαγωγή οργανωμένου πολιτικού διαλόγου μεταξύ ΕΕ και Κεντρικής Ασίας σε συγκεκριμένους τομείς και υποστήριξη του εν λόγω διαλόγου μέσω δράσεων αδελφοποίησης.*
- *Ενίσχυση, κατά περίπτωση, της συνεργασίας με διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς.*

3.3. Ανάδειξη του ρόλου της εταιρικής σχέσης

Με στόχο την ανάδειξη του ρόλου της ΕΕ στην Κεντρική Ασία, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να αναπτύξουν μια πιο δυναμική και καλύτερα στοχευμένη επικοινωνιακή στρατηγική, η οποία θα περιγράφει τους λόγους που υπαγορεύουν τη δράση της και θα επισημαίνει τις ευκαιρίες που μπορεί να προσφέρει η εταιρική σχέση ΕΕ-Κεντρικής Ασίας στην περιοχή και τους πολίτες της. Για τον σκοπό αυτόν, θα απαιτηθεί ιδίως η ανάπτυξη κοινών μηνυμάτων και ο εντοπισμός ευκαιριών επικοινωνίας, μεταξύ άλλων μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων νέων τεχνολογιών επικοινωνίας, με στόχο την προσέλκυση των νέων της περιοχής, των διαμορφωτών της κοινής γνώμης, των παραγόντων επιρροής στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, της κοινωνίας των πολιτών, των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και των μέσων ενημέρωσης εν γένει.

Οι ειδικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- *Ανάπτυξη πιο συστηματικών κοινών μηνυμάτων και ενίσχυση της χρήσης διαδικτυακών πύλων και μέσων κοινωνικής δικτύωσης για την προβολή και ανάδειξη των απτών οφελών της δράσης συνεργασίας της ΕΕ στην περιοχή*

Το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλούνται να εγκρίνουν την προσέγγιση και τις δράσεις που παρουσιάζονται στην παρούσα κοινή ανακοίνωση.